NĂM THỨ MƯỜI BẢY — SỐ 3795
MỖI SỐ HAI XU
NGÀY CHỦ NHẬT 10 NOVEMBRE 1929

Trung-Bắc Tân-Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

Fondateur : F.-H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Réd. en Chef : PHẠM-HUY-LỤC
Ad. Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Toutes les lettres destinées à la Rédaction doivent être adressées au Directeur
HANOI — 68, rue Jules Ferry — HANOI
ADR. TÉLÉGR. : Trungbactânvan Hanoi
TÉLÉPHONE Nº 150 — BOITE POSTALE Nº 24

DEPOT LEGAL
•INDOCHINE•
Nº 12192

Vânq-dêf phuj-nu'w

IV

Thậm chí lại lấy việc hôn nhân làm xỉ nhục, bảo thế là người con gái phải phục tòng con trai, mất cái tình luyến-ái tự-do. Lời ấy thật là nói quá, nhưng về việc phối ngẫu, thì cũng nên cho con gái được quyền kén chọn một tí, chớ không nên không cho họ được dự biết tí nào, như là tục cưới gả của ta xưa kia. Đàn-bà cũng nên tìm đường sinh-lợi để giúp đỡ cho chồng, chớ không nên chỉ ngồi khoanh tay mà đợi chồng nuôi như trước, vì rằng nếu như thế thì làm mất cái tính thông-minh và cái tài linh lợi của giời cho, cùng cái tư cách và cái địa-vị của loài người nữa. Ở các nước bên châu Âu châu Mỹ, đàn-bà phần nhiều có nghề nghiệp có đủ tư-cách tự-lập, chớ không giống đàn-bà phương Đông cam tâm coi mình như đồ làm cảnh của người đàn ông, không có cái tư tưởng tự lập, thật cũng đáng phàn nàn lắm.

Thứ nói đến cái tinh thần về vấn-đề phụ-nữ. Muốn xét đến cái nguyên-nhân về vấn-đề ấy, thì phải truy tố đến việc đại cách-mệnh ở nước Pháp, vì rằng buổi ấy là cái thời kỳ thứ nhất về sự biến động của loài người. Con trai đã mê say về cái lý-thuyết thiên-phú nhân-quyền, con gái cũng nhiều người đứng lên hô-hào cổ-động, chủ trương về việc giữ quyền lợi cho nữ-giới. Năm 1789, có sách Nhân-quyền-tuyên ngôn xuất-hiện, đến năm 1791, lại có sách Phụ-nhân-quyền-lợi tuyên ngôn. Chúng ta đều hiểu cả rằng, nước Pháp là nước sản-xuất cái tư-tưởng đời nay, mà tư-tưởng đời nay, dấy đầu từ ông Rousseau (Lư Thoa). Cái chủ-nghĩa tự-do ở thế-kỷ thứ mười-chín, phải lấy ông Lư-Thoa làm thủy-tổ. nhưng mà ông Lư-Thoa có chủ trương cái lý-thuyết tự-do độc-lập của đàn-bà con-gái đâu, ông cho rằng đàn-bà phục tòng đàn ông, là cái chức-phận phải như thế, thậm chí ông bảo rằng đàn bà dán ông mà sống được, đối với đàn-ông phải giữ đức nhu-thuận. Cái lý-thuyết ấy, chiếu với cái lý-thuyết thiên-phú nhân-quyền của ông, thật cũng có chút ngang trái. Bởi học-thuyết của ông Lư-Thoa, mà gây nên việc đại cách-mệnh ở nước Pháp. chữ *nhân* ở trong lời nhân-quyền tuyên ngôn năm 1789. chỉ nói về con trai, còn đến quyền-lợi của con gái, thì không ở trong con mắt của những người làm việc cách-mệnh chút nào. Đàn-bà nước Pháp ở buổi đại-cách-mệnh, dẫu chưa được hưởng cái quyền lợi bình-đẳng ở trong xã-hội như đàn-ông, mà đã tỉnh-ngộ rồi, thì cái tư-tưởng nhân-quyền cũng đã phát-sinh từ đó. Chúng ta đều hiểu rằng gọi là nhân-quyền thì không nên hạn riêng về con trai, mà con gái cũng đều được hưởng, trừ cái chủ-nghĩa tự-do của ông Lư-Thoa, còn các lý-thuyết khác xuất hiện ở buổi ấy, cũng đều khuyên đàn-bà giữ lấy quyền-lợi, khiến cho đàn bà không yên lòng mà lo tính công việc ở trong gia đình, đều muốn ra mà gánh-vác công việc ở xã-hội. Đàn-bà con-gái đã hiểu được sự phục-tòng đàn-ông là thiên lệch, lại có cái tư-tưởng nhân-quyền, tư-tưởng tự-do, thì phải ra mà đòi lại cái nhân-quyền của trời cho, và cái địa-vị bình-đẳng ở trong xã-hội, bởi tư tưởng mà phát ra sự thực, mới sinh ra việc phụ-nữ vận-động. Con trai buổi ấy cũng đã dần-dần biết rằng, không phải như lời nói của ông Lư-Thoa, đàn-bà phải nhờ đàn-ông mới sống được, đối với xã-hội, họ cũng có quyền-lợi được hưởng và có nghĩa-vụ nên làm, không có thể hãm họ ở trong nhà, coi như một thứ đồ làm cảnh của mình được, đối với sự yêu-cầu quyền-lợi của đàn bà, đàn ông cũng có nhiều người biểu đồng-tình. Cả nam-giới, và nữ-giới, hai bên cùng tiến-hóa một lúc, vì thế mà bao nhiêu những chế-độ trong con trai khinh con gái đều dần-dần trừ bỏ, Hiện nay ở trên mặt địa-cầu, không cứ nước nào, đối đãi con trai con gái, cũng đã bình-đẳng dần-dần. Vì tư-tưởng thay đổi, thì chế-độ cũng theo mà thay đổi, để cho thích-hợp với cái trào-lưu của thế-giới, đó là cái nguyên-nhân về tinh-thần của phụ-nữ vấn-đề

H. T. B.

HAIF DAMF

Thơ với văn

Một ông Đồ hay chữ, đang gặp cơn cùng-túng, tức cảnh ngâm bài thơ :

« Kiết-cú đang ngồi nghĩ ngẩn-ngơ,
« Nghĩ xem kiết-cú đến bao giờ !
« Nghĩ đi nghĩ lại tiền không có,
« Có bác Đồ gàn đến đọc thơ. »

Bác Đồ gàn nào đó? Bác đã có tài viết văn, nay bảo quán đang mở « Cuộc thi văn lục-bát » *cầu lấy một bài văn dạy người ta mọi cách đi đường tránh xe ô tô cho khỏi sự nguy-hiểm, mà giải quán-quân 100$. Vậy tôi xin có mấy câu thơ khuyên bác như sau này :*

« Văn biết đồng tiền bác chẳng cần,
« Cứu người xin hãy viết bài văn.
« Cuộc thi chiếm giải quán-quân nọ,
« Trăm bạc ta đem phát trần bần. »

Hif dinhf, Nguyênw-va'n-Tôi

CUỘC THI

(Văn lục-bát)

I. ĐẦU MỤC. — *Làm một bài ca dạy người ta về mọi cách đi đường để tránh xe ô-tô cho khỏi sự nguy-hiểm, độ từ 50 câu cho đến 100 câu (1).*

II. THỂ LỆ — *Xin để giấy nguyên trang, đóng thành quyển vở, chữ viết một mặt. Trang đầu chia đôi làm hai phần thì đề họ, tên chỗ ở vào một bên, để cho tiện sự đánh số và rọc phách. Ngoài phong bì phải đề rõ mấy chữ « Cuộc thi văn lục bát ».*

III. GIẢI THƯỞNG. — *Những giải thưởng xin tạm định như sau này : Giải nhất đáng giá 100 đồng ; giải nhì 50 đồng ; giải ba 30 đồng ; giải tư 20 đồng ; giải năm 10 đồng ; giải sáu 8 đồng ; giải bảy 8 đồng ; giải tám 5 đồng ; giải chín 5 đồng ; giải mười 5 đồng.*

IV. KỲ-HẠN. — *Hạn từ bây giờ đến hết tháng Novembre thì thôi không thu bài nữa. Vở nào được giải nhất thì sẽ mua bản quyền, hoặc sẽ để một phần quyền tác-giả trong giá bán ngày sau.* B. Q.

(1. Xem số báo phụ-trương ra ngày 5 Octobre vừa rồi.

Một người nhịn đói lâu nhất thế giới

Mới đây tại thành Luân-đôn, có một người tên là Billie Brown, nhịn ăn nhịn uống luôn trong 61 ngày, 61 đêm và 11 giờ đồng hồ, để nhất định chiếm giải quán quân về việc nhịn đói lâu nhất thế giới, đến nỗi khi người đã lả đi, chỉ còn như cái xác ve, quả tim đập không được nữa, các thầy thuốc khuyên nên ăn uống tí chút, kẻo nguy hiểm đến tính mệnh, mà người ấy cũng nhất định từ chối không nghe. Bởi vậy đã chiếm được giải vô-địch về việc nhịn đói lâu nhất thế giới.

Xét ra xưa nay cũng đã nhiều người nhịn đói lâu không chết, nhưng cũng chưa ai nhịn được lâu bằng Billie Brown thật. Kìa như trước đây thủy quân thiếu tá Bligh, là hạm-trưởng chiếc tàu The Bounty nước Anh, cùng 19 người thủy thủ, gặp khi tàu bị nạn, phải lênh đênh trên mặt bể khơi, về sau lương cạn phải nhịn đói luôn trong 17 ngày, không có hột gì vào bụng, sau mới có người cứu được thoát nạn, không ai việc gì cả.

Lại như ở đất Corse, xưa có một người tên là Luc Antoine Viterbi, bị án xử-tử, liền nhất định nhịn đói cho chết để thoát bị hành hình. Nhịn ăn nhịn uống luôn trong 19 ngày, sau không thể sao nhịn được, lại phải ăn uống như cũ.

Lại trước hồi Âu-chiến vừa rồi, một người Hoa-kỳ, là Bác-sĩ Tanner, đánh cuộc nhịn đói lâu nhất thế-giới, bác-sĩ liền nhịn ăn nhịn uống luôn trong 40 ngày mà không việc gì. Tuy vậy, cuộc nhịn đói ấy, có lẽ cũng có chút gian, cho nên mới được lâu đến như thế.

Cứ lời các nhà bác học nói, thì giống người không nhịn đói tài bằng các giống vật được. Một con phượng-hoàng nhịn đói một tháng không đúng tí gì là thường. Lại cứ xem như viện khoa-học Hàn-lâm đã khảo-xét ra, thì một con chó có thể nhịn đói luôn trong 40 ngày mà không chết, một con cá sấu có thể nhịn đói luôn trong 2 tháng mà không chết ; một con bọ kẹt có thể nhịn đói luôn trong ba tháng mà không chết, một con tắc-kè có thể nhịn đói luôn trong 8 tháng ; một con rắn độc có thể nhịn đói suốt một năm mà không chết. Kế đến loài cóc, loài rùa, loài ốc, loài rắn thường cũng đều nhịn đói được lâu ngày mà không việc gì cả.

Mà xét ra, các giống ấy, tuy rằng nhịn đói hàng ngày, mà sức lực nhiều khi xem lại hăng lắm.

Cái vấn-đề nhà cửa đắt đỏ ở nước Anh

Vừa rồi, tại thành La-mã, có mở cuộc Hội-nghị liệt-quốc về việc làm nhà cửa cho thuê rẻ tiền để giải quyết cái vấn-đề nhà cửa đắt-đỏ ở các nước ; các đại-biểu nước Anh đến dự cuộc hội-nghị ấy, có đăng trong báo Daily Télégraph một bài, tỏ bày cho liệt-quốc biết rằng, ở nước Anh hiện đã giải-quyết xong cái vấn-đề nhà cửa đắt-đỏ một cách hoàn-thiện lắm. Tự ngày Âu chiến chi hậu, nước Anh thật đã gắng-sức giải-quyết cho xong cái vấn đề khó khăn ấy một cách nhanh-chóng hơn hết thảy các nước khác. Tính ra tự ngày ấy tới giờ, các thành-phố ở nước Anh đã làm thêm ra được tới 1 274 000 cái nhà mới nữa cho nhân-dân ở, ấy là không kể đã sửa chữa lại tới linh một triệu cái nhà nữa ở khắp các thành-phố. — Tính ra việc làm nhà mới, chữa nhà cũ ấy, đã làm cho các thành-phố trong nước Anh phải chi tiêu tới một số tiền là 400.000.000 livres, nghĩa là vào khoảng 50 000.000.000 francs. Bởi vậy mà nhân-dân ở các thành-phố bên nước Anh, hiện nay thoát khỏi cái nạn nhà cửa đắt-đỏ rồi, thật là sung sướng.

Ở bên ta, cái vấn-đề nhà cửa đắt-đỏ xuất-hiện ra vào khoảng ngót vài chục năm nay, mà xem ra mình vẫn chưa có cách nào giải-quyết cho hoàn-thiện được ; thành-thử nhân-dân các thành-phố vẫn chưa tránh khỏi cái khốn khổ về nỗi nhà cửa đắt-đỏ, mà vẫn phải chui rúc chật hẹp, rất trái với phép vệ-sinh. Đã vậy mà lại thường bị các chủ có nhà cho thuê làm mè làm nheo, nay tăng mai tăng, rất khó chịu nữa.

Cái vấn-đề ấy ở xứ ta, đến bao giờ mới giải-quyết xong, ta thật chưa thể sao mà lường được vậy.

Quan-chế Bắc-kỳ sửa đổi lại

(Tiếp theo)

B. — Việc Nam-án

Các thể-lệ thi-hành về việc Nam-án trong địa-hạt Bắc-kỳ xem ra cần phải sửa lại đã mấy năm nay, việc sửa lại ấy cố nhiên là phải theo những điều chỉ-nghị về việc thi-hành ở các tòa án mà châm chước, nhưng cũng không nên đổi một cách thốt-nhiên quá, đang lệ này thay lệ khác mà lại không tuần-tự tiến-hành.

Ấy bản-chức cho xét lại cái vấn-đề quan-trọng này cũng là theo cái ý đó. Bản-chức cùng với quan Tư-pháp tổng-trưởng đã đồng ý sửa đổi lại như sau này :

Các ngài cũng biết rằng ngay từ năm 1921, các nhà thảo ra bộ luật mới đã tựa vào một chủ-nghĩa lớn, là cái gốc lý-tưởng của Tây-phương về pháp-luật, và lại cũng không quên rằng một ông quan không thể vừa giữ việc hành-chính, vừa giữ việc tư-pháp cho hoàn toàn được, cho nên đã dự định rằng việc Nam-án ở tòa sơ-cấp hay ở tòa đệ nhị-cấp, có thể giao cho các quan thẩm-phán chuyên-môn, hoặc giao cho các quan hành-chính cũng được. Vì thế mà việc cắt đặt các quan ở các tòa-án thành ra đã định rõ rồi và người ta đã tưởng rằng cái việc bổ các quan thẩm-phán chuyên-môn An-nam, trước tạm coi là một việc có thể làm được thì xem chừng một ngày kia có lẽ thành một việc thông thường được. Bởi vậy mà ngay từ lúc bấy giờ và mấy phen về sau, Nhà-nước đã lưu ý đến vấn-đề lập ra một ngạch thẩm-phán An-nam.

Hồi năm 1923 đã bắt đầu thực-hành việc ấy là lần thứ nhất : đạo thượng-dụ ngày 7 juin 1923 có đặt ra một ngạch thẩm-phán gồm có chín bậc, niên-bổng ban đầu được tới 2400 $ 00.

Thế nhưng hoặc vì số những người có bằng tốt-nghiệp các trường đại-học bên Pháp còn ít quá, hoặc vì thế này thì có lẽ hơn, là Pháp-viện biên-chế với điều-lệ của ngạch thẩm-phán còn khiếm-khuyết, chưa đủ đảm-bảo cho cuộc tương-lai của ngạch ấy, cho nên cái số xin bổ làm thẩm-phán không được bao nhiêu. Hiện bây giờ, cái số-ngạch thẩm-phán bổ theo lệ ấy cũng chưa được quá bốn người.

Nói thật ra, tuy ngạch thẩm-phán cũ có từ bậc thẩm-phán tập-sự đến bậc thẩm-phán thượng-hạng ngoại hạng, song những người bổ chức mới ấy cũng chỉ được làm tại các tòa sơ-cấp hay đệ nhị-cấp mà thôi, và ở đệ nhị-cấp thì, cùng với các quan hành-chính khác, cũng chỉ được làm chức bồi-thẩm là cùng. Còn chức thẩm-phán chuyên-môn có dự-định đặt ra để sung chức chánh-án tòa đệ-nhị cấp thì phải là quan thẩm-phán tây. Sau nữa hai vị quan An-nam sung vào tòa đệ-tam-cấp thì do quan Toàn-quyền chọn bổ ở ngoài ngạch thẩm-phán chuyên môn An-nam.

Như vậy đủ rõ rằng một ngạch thẩm-phán tổ-chức ra như thế, thật không có gì đáng khiến cho bọn thiếu-niên có văn-bằng phải nức lòng và cũng không có gì làm đảm-bảo cho cái tương-lai của họ

Bởi vậy những điều thí-nghiệm trong cái thời-kỳ thứ nhất ấy như thế này : nhà làm luật An-nam vì muốn bỏ một cái chế-độ cũ không thích-hợp với những sự khẩn-yếu thời nay cho nên đã dựng ra các tòa-án mới (1917) ; rồi đặt ra lệ luật và sau một thời-kỳ ngắn ngủi, có nghĩ ra việc thừ phân quyền hành-chính với tư-pháp (1921 - 1923). Nhưng kỳ thực thì những nỗi khó-khăn thực-hành và nỗi thiếu người sung các chức-vụ thẩm-phán khiến cho việc cải-cách này chỉ là việc hư ứng mà thôi.

Xong việc tổ-chức các tòa-án rồi, nếu xét đến việc tiến-hành của các tòa ấy cũng là những việc cải-lương đáng nên thi-hành thế nào, thì sẽ nhận ra rằng việc án từ chậm-trễ lắm. Những sự chậm-trễ ấy, trước hết là tại còn nhiều điều khuyết-phạp, sau nữa, và nhất là tại việc phân-định các thẩm-quyền của tòa sơ-cấp với đệ-nhị-cấp không rành rọt.

Ở các tòa sơ-cấp, các quan thẩm-phán tuy đã mắc bận về việc hành-chính nhiều, vì thử không phải luôn luôn thừa-hành những việc của quan thẩm-phán tòa đệ-nhị-cấp thường giao cho thẩm cứu hoặc thi-hành các án-văn kết tại tòa-án tỉnh, hoặc tại tòa Thượng-thẩm, thì họa may cũng có thể làm trọn cái chức-vụ tư-pháp được. Vì thế mà trong các hạt lớn, sinh thêm ra nhiều việc quá, chẳng những thế mà thôi, việc làm lại hấp tấp, có khi giao cả cho những người thừa-hành, thật là trái phép. Những khi có việc quan-trọng thì sự khinh-suất như thế có thể làm hại to cho các án kết ở các tòa-án trên, là vì những việc thẩm-cứu ban đầu không được kỹ càng.

Sau nữa ở bực đệ-nhị-cấp, vì cái thẩm-quyền về hình-sự và dân-sự rộng quá, lại thêm cái nỗi thiếu quan-chức không đủ dùng mà thành ra phải đương một cái chức-trách nặng nề quá. Công việc mỗi ngày một nhiều, phải đọng lại mãi. Các hạng ty-thuộc thì lại không thuộc công việc cho lắm, phần nhiều không dịch nổi các giấy - mà trong hồ-sơ ra chữ Pháp được, mà các giấy ấy có dịch xong mới kết án được, cho nên lắm khi việc cần mà người thưa kiện phải chầu chực hàng tháng cũng chưa thấy án ra.

Cái phương-pháp diệu nhất để tránh những nỗi bất tiện lớn ấy là đổi lại cách tổ-chức các tòa-án bây giờ như sau này : Ở bực sơ-cấp thì bổ những viên-chức chỉ coi riêng về việc án thôi ; mở rộng cái quản-hạt của các tòa-án địa-phương bây giờ ra, độ hai ba phủ huyện một tòa ; sau nữa thẩm-quyền về dân-sự và hình-sự cũng cho rộng hơn để đỡ bớt công việc cho tòa-án tỉnh.

Nếu đổi lại như thế thì công việc chẳng những được nhẹ nhàng hơn mà hễ giao giữ chức chánh tòa-án tỉnh cho các quan thẩm-phán An-nam và giao chức tham-nghị tòa Thượng-thẩm cho các quan tổng-đốc tư-pháp, thì lại có thể hiến cho các quan thẩm-phán mới một chức-vị khá to để khuyến-khích những người thiếu-niên vào những chức-nghiệp mới ấy. Nghĩa là làm như thế thì giữ được cho những người thiếu-niên, đối với ngạch mới khỏi dửng dưng như đã nói trên kia.

(Còn nữa)

Chánh-phủ Nhật-bản với đảng cộng-sản

Sở cảnh-sát ở Đông-kinh có tuyên-bố rằng, từ tháng Mars đến giờ, đã truy-nã cả thảy 825 người cộng-sản phạm tội âm-mưu để đem chủ nghĩa cộng-sản vào nước Nhật.

Trong số những người bị bắt có Sino và Fukumoto, nguyên giáo-sư và 20 người cựu học-sinh ở viện cộng-sản ở Moscou.

Người ta nói rằng sở cổ-động cộng sản ở Moscou có cấp 300.000 viên để dùng về việc ấy, và số tiền ấy do hội-cộng-sản ở Thượng-hải chuyển-giao.

150 người Nga bị bắt ở Cáp nhĩ tân

150 người Nga bị bắt ở Cáp-nhĩ-tân ngày 6 Novembre. Những người ấy thuộc về các hội cộng-sản, và thú nhận có dự việc âm mưu định đến ngày thứ năm mới rồi là ngày kỷ-niệm cuộc cách mệnh năm 1917 của Nga, thì gây nên sự rối loạn. Vì vậy ở Cáp nhĩ-tân đã thiết quân luật, song mọi nơi vẫn yên.

Tòa nội-các ở Pháp

Tòa nội-các đã tuyên-độc chương-trình tại hai nghị-viện

Trái với tin đăng mấy hôm trước, bộ hàng không vẫn để nguyên, do M. Laurent Eynac chủ-trương.

Chức tổng trưởng việc học chuyên-môn sẽ đổi làm một chức phó-trưởng

Đặt thêm một chức phó-trưởng nữa, là chức phó-trưởng về việc thể-thao. M. Henry Paté được cử vào chức ấy.

M. Manmout, thứ-dân nghị-viện ở quận Pyrénées-Orientales, về chánh [illegible]-đảng cấp-tiến và xã-hội, được cử vào chức ấy.

Như vậy trong tòa nội-các Tardieu có 16 vị tổng-trưởng và 12 vị phó-trưởng.

Ngày hôm thứ năm hồi 15 giờ, khi hai nghị-viện bắt đầu họp, thì M. Tardieu tuyên bố chương-trình tại thứ-dân nghị-viện, và M. Lucien Hubert thì tuyên bố chương-trình tại nguyên-lão nghị-viện.

Trong lời tuyên-bố nhắc lại công cuộc đã làm được từ buổi chiến tranh đến giờ, như việc chỉnh đốn lại sổ chi-thu, việc chỉnh đốn lại giá tiền tệ, việc tính toán ngoại trái. Nay chỉ cần phải cứ noi con đường cũ mà tiến lên thôi, không cần phải nhắc lại những việc của tòa nội-các trước làm gì. Tòa nội-các hiện-thời không quyết nghị việc gì có thể phạm đến cái quyền hạn của hai nghị-viện, và cũng không đệ trình nghị-viện việc gì có hại đến cái quyền tự-lập của nước. Tòa nội-các ưng khảo-cứu các giao-ước có bổ ích cho cuộc hòa bình thế-giới.

Công việc điều đình ở La Haye cũng hợp với các tôn-chỉ kể trên này. Dù về việc chương-trình Young, dù về việc triệt trú-binh ở miền Rhénanie, là việc phụ-thuộc về việc thi hành chương trình Young, hoặc về việc kinh-tế ở đất Sarre, thì cái chánh-sách ngoại-giao vẫn theo các tôn-chỉ nói trên này.

Trong lời tuyên bố lại nói : Chúng tôi trù-tính cho việc phòng-vệ cương-giới được chắc chắn, vì chỉ có những dân-tộc bình-tĩnh, và cường-thịnh mới có thể làm việc một cách bổ-ích cho cuộc hòa-bình. Các tòa nội-các trước đến dự cuộc hội-nghị Genève, và chúng tôi đến dự cuộc hội-nghị Londres cũng theo cái tôn chỉ ấy. Chúng tôi rất muốn thân-thiện với liệt-quốc, chúng tôi sẽ biệt đãi các nước đã cùng nước ta dự cuộc đại-chiến, mà hiện nay cùng nhau đề-huề trong hội Vạn-quốc để bồi-đắp cho cuộc hòa-bình của nhân-loại.

Tòa nội-các sẽ trình nghị-viện một cái chương-trình, nhờ về sự tài-chánh được dư dụ có thể thi-hành được một cách nhanh-chóng. Trước nhất sẽ trù tiền thêm cho bộ nông-phố, độ 1.750 triệu ; rồi đến các công-cuộc xã-hội, sẽ được 1.450 triệu, đến bộ giao-thông sẽ được 1.797 triệu. Bản dự án mộ-thải cho các thuộc-địa sẽ tăng lên 3 200 triệu. Quốc-dân xem các số ấy, thì rõ nền tài-chánh mà chắc chắn, lợi những thế nào.

Trong lời tuyên-bố có kể mấy khoản giảm thuế mới thêm vào các khoản giảm thuế đã tuyên-bố trước kia, cộng là 2 339 triệu, mà sau lại có thể giảm thuế ngoại phụ đi một phần được nữa.

Tòa nội-các sẽ thi-hành một cái chánh sách nội-vụ, không bao giờ dùng đến sự bạo-ngược, mà điều gốc trong cái chính sách ấy là theo như luật-pháp của chánh phủ Quốc-dân mà bênh vực cái quyền tự-do tín-ngưỡng, giữ gìn cho nông phố, và kỹ-nghệ được quân-bình không phải chênh-lệch.

Sổ chi thu sẽ ưng chuẩn trước khi hết năm. Nay tòa nội-các chỉ xin hai nghị-viện cho tòa nội-các đủ phương-sách mà thi hành cái chương-trình trên này. Nếu tòa nội-các thi hành cái chương-trình này được mỹ-mãn, sau lại sẽ bày tỏ cái chương-trình khác.

Sau cùng có nói : « Chúng tôi quyết bắt đầu làm một cái chánh-sách thịnh-vượng, nước Pháp rất nên quả quyết mà tiến hành cho đạt mục đích.

Nhân dịp hội chiến-thắng, báo nghỉ ngày thứ hai 11 Novembre. Vậy số báo sau đến ngày thứ ba 12 Novembre 1929 mới ấn hành.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

TÀU TỚI, TÀU ĐI

Tàu *Claude-Chappe* đã biệt Haiphon vô Saigon sáng hôm qua lúc 7 giờ.

Tàu *Tonkin* mang thư sang Pháp (do tàu Nhật chở) đến n.ày thứ ba 12 novembre lúc 15 giờ sẽ biệt Haiphong chạy đi Hong-kong, qua đường Pakhoi, Hoihow và Fort Bayard. Đến Hong-kong thư từ sẽ chuyển sang tàu *Atsuta Maru* của Nhật. Tàu này không ghé Naples.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe lửa 6 giờ 16 sáng hôm ấy.

— Tàu *Linois* chừng 13 này sẽ tới Haiphong và đến 20 novembre lại chạy thẳng vào Saigon rồi sang Pháp.

Tin sau cùng

Các tay tennis ở Pháp sang

Saigon 8 novembre. — Mấy tay đánh *tennis* của hội « *Racing-Club de France* » có MM. Brugnom, Landry, Cochet và Rodel đã đi tàu *André Lebon* tới nơi sáng hôm nay. M. Breton là hội-trưởng « *Cercle Sportif* » có ra tận tàu đón. Các ông ấy có đến chào quan Giám-đốc Eutrope, vì quan Thống-đốc đi vắng. Đến thứ bảy và chủ-nhật này sẽ có cuộc đánh thi.

VIỆC HÀ-NỘI

Nhân dịp hội chiến-thắng, báo nghỉ ngày thứ hai 11 Novembre. Vậy số báo sau đến ngày thứ ba 12 Novembre 1929 mới ấn hành.

Thời tiết

Lúc 10 giờ sáng: 23 độ

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, một tạ		11 $ 60
— nhì,	—	11 30
— ba,	—	10 30
Thóc hạng nhất,	—	6 50
Bắp ngô —	—	6 60

Giá bạc

Kể từ ngày 9 Novembre 1929, giá bạc ở kho Nhà nước định là 10 fr. 50.

Thời giá quốc trái:

Ngày 5 Novembre 1929

3 °/.	hoàn dần		83 f. 00
3 ½ °/.	hoàn dần		92 f. 75
4 °/.	vĩnh viễn	1917	95 f. 10
4 °/.	»	1918	95 f. 15
6 °/.	»	1920	105 f. 70
5 °/.	hoàn dần	1920	125 f. 95
4 °/.		1925	122 f 20

Ngày 6 Novembre 1929

3 °/.	vĩnh-viễn	79 f. 15
5 °/.	1915-1916	104 f 40

BÁN:

Một cái máy phát động chạy hơi nước hiệu Marshall Compound 70 mã lực; ai muốn xem xin cho máy chạy để mà xem.

Hai cái Dynamos Gramme courant continu, 120 Volts, 60 kilovatts.

Hỏi tại Société Française des Verreries d'Indochine (công-ty bán Pha lê) 21 rue Jules Ferry Haïphong 7.912

Tin đường sá

Vì nước mưa nhiều quá, đường Đình-lập — An-châu và Đình-lập — Lạng-sơn không đi lại được.

Ngày hội 11 Novembre

Chương trình ngày hội 11 Novembre năm nay như sau này:

Chủ nhật 10 Novembre

Hồi 18 giờ: Bắn súng.

Hồi 21 giờ: Rước đèn, chóp bóng tại Bãi-cát.

Thứ hai 11 Novembre

Hồi 6 giờ: Bắn súng.

Hồi 8 giờ: Điểm binh tại bãi trong các đường Brière de l'Isle, de la République và Victor-Hugo.

Hồi 9 giờ 30: Các trò chơi: leo cột mỡ, đánh đu tại vườn hoa Cửa-nam, tại Bờ hồ và chợ Hôm.

Hồi 16 giờ: Bơi trải tại hồ Hoàn-kiếm. Cuộc đấu thể-thao của nhà binh tại bãi trong thành.

Hồi 17 giờ: Hòa nhạc tại vườn hoa Paul Bert.

Hồi 18 giờ: Bắn súng.

Hồi 21 giờ: Đốt đèn tại các Công-sở, hồ Hoàn-kiếm, vườn hoa Paul-Bert.

Bữa tiệc của hội các cựu học-sinh trường Paul-Bert và trường Albert-Sarraut.

Đến thứ bảy 30 Novembre 1929 hồi 7 giờ rưỡi tối, hội các cựu học-sinh trường Paul-Bert và trường Albert Sarraut (Association des anciens élèves du Collège Paul-Bert et du Lycée Albert Sarraut) sẽ đặt một bữa tiệc tại nhà nhạc-hội (Société Philharmonique) ở Hà-nội.

Sau bữa tiệc sẽ có cuộc khiêu-vũ.

Các cựu học sinh trường Paul-Bert (ban Trung-học) và trường Albert Sarraut (có chân hội hay không có chân hội) muốn dự vào tiệc này hay muốn có giấy mời vào cuộc khiêu-vũ, thì xin gửi giấy đến hỏi M. Ferrand, ở số 14 Joubaux, Hanoi. Giấy ấy phải đề rõ tên họ và chỗ ở.

Tiểu - thuyết mới

Bộ tiểu-thuyết « *Thất quốc chí* » chỉ còn mấy hôm nữa thì hết, bản quán đã chọn dịch tiếp theo bộ tiểu-thuyết « *Lưỡng quốc chí* » là chuyện một bậc đại-anh-hùng ở về đời cuối Minh sang Thanh là Ngô-tam-quế thì chẳng phải nói ai cũng biết là hay. Trong chuyện lại có nhiều những tay nữ-hào-kiệt và nữ-tiết-liệt.

Chọn một bộ tiểu-thuyết Tàu cho thật hay thì khó tìm được bộ nào như bộ này!

HỘI VẠN-QUỐC ĐỀ DANH TIỀN

Hội Vạn-quốc đề danh tiền kính cáo nhắc lại đồng-nhân biết rằng: kỳ xổ số ngày 28 Octobre vừa rồi, bộ số trúng là 199. Bộ này có hai phiếu ra và mỗi phiếu đã lĩnh ngay 1000 đồng. Những ông được cái may ấy là ông Đinh-văn-Nhã, phán-sự tại Tòa-Sứ Thái-Nguyên và ông Pharamont, Lục-sự tại Bêntre (Cochinchine).

Kỳ xổ số sau định vào ngày 28 Novembre, bao nhiêu phiếu có người chiếm nhận ở các Đại-lý của Bổn-Cục trước ngày 15 Novembre đều được dự cuộc xổ số này cả.

Nay kính cáo

Hội Vạn-quốc đề danh tiền

Sở Tổng-quản cục Trung-Bắc, nhà số 19, phố Borgnis Desbordes (là phố Tràng-Thi, trước vườn hoa sau sở cầm Hàng-Trống Hanoi). 7.920.

TA NÊN THÍCH

Thuốc QUINTONINE hơn các thứ EXTRAITS DE QUINQUINA khác, vì pha vào một lít rượu vang thì được một lít rượu bổ. Thuốc ấy chế theo một cách riêng, tốt hơn các thứ khác nhiều. Giá là 0 $ 60.

Hiệu bào-chế BLANC, ở phố Paul-Bert, Hanoi.

Cái chết khả nghi

Ngày hôm kia hồi 4 giờ chiều, M. Trần-như-Doanh, 26 tuổi, làm thư-ký tại nhà Bainier, bị chết một cách khả nghi tại nhà ở số 56 phố Charron. Sở cảnh-sát đã tra xét.

Lời cám ơn

Chúng tôi xin có lời kính-tạ các cụ, các quan, các ông, các bà, có lòng tử-tế gửi giấy chia buồn, cho lễ phúng, hoặc đi đưa đám thân-phụ, nhạc-phụ, tổ-phụ chúng tôi là:

Cụ ĐẶNG - TRẦN VỸ

tạ thế ngày 30 Octobre mới rồi.

Trong khi tang-gia bối rối, có điều gì sơ-xuất, xin các cụ, các quan, các ông, các bà lượng xét mà tha-thứ cho.

Thừa-trọng-tôn: Đặng-Trần-Tảo
Cô ai tử: Đặng-Trần-Thao
Đặng-Trần-Cáp
Đặng-Trần-Phiên
Đặng-Trần-Phong
Đặng-Trần-Phấn
Đặng-Trần-Tích
Đặng-Trần-Sâm

Cùng nữ, hôn, tôn, tế đồng kính-tạ.

Nghỉ hộ sản

Mme Ng-thị-Tinh, giáo-học hạng bảy tại trường Nữ-lưu học-sinh, được nghỉ hộ-sản hai tháng, lĩnh cả lương, kể từ 4 Novembre 1929.

Về cái nạn ô-tô gần làng Tu-dương

Sở cảnh-sát đã theo lệnh quan Biện-lý, nghe cung Phạm-thị-Cao 16 tuổi, quán làng Yên-duyên, phủ Thường-tín (Hà-đông) hiện nằm tại nhà thương Bảo-hộ, bị nạn ô-tô ngày 2 vừa rồi tại đường thuộc-địa số 1, chỗ gần làng Tu-dương.

Ngài nào có quốc trái Đông-Pháp 50 $ hay quốc-trái quan tiền tây vô danh mà muốn bán được giá rất cao thời xin chiếu cố đến hỏi hiệu đúc đồng.

FONDERIE TONKINOISE
Hoàng-xuân-Lan
N° 53 bis. Avenue Henri d'Orléans, Hanoi
(Phố ngõ Trạm sẽ cửa hiệu Demange)

4 bộ SÁCH MỚI khoa-học

1. Lý-Nam Đế lịch sử tiểu thuyết chuyện nước Ta đánh Tàu (nhà Lương) do nhà danh sĩ Nguyễn-tử-Siêu kinh-soạn. Giá 0 $ 45. 2. Chăn nuôi theo phép khoa-học. Dật-Công thí nghiệm và dịch-thuật để chăn nuôi các giống như: trâu, bò dê, lợn, ngựa, thỏ gà, vịt, ngỗng, ngan, bồ câu, cá và tằm.... Giá 0$30 3. Thể-Thao Tàu số 3 của phái Thiếu-Lâm, do Sơn-nhân thuật, gồm có bốn bài võ cùng các thế đánh và đỡ rất tốt nhất là bài: Tấn-Nội-Công người nào luyện được kỹ như bị ai đánh nặng đòn cũng không việc gì! Giá 0$50. 4e Sách thuốc Chữa Bị Đòn không kể các bài thuốc và hình vẽ kỹ các huyệt, mà lại có 1 bài thuốc bóp cho xương thịt được rắn đến như sắt! cũng của vị Hòa-thượng Thiếu-lâm-Tự soạn. Giá 0$40. Ai mua thơ và mandat đề cho: Nhật-Nam Thư Quán 117 hàng Gai Hanoi

THUỐC KHÔNG DÁM NÓI HAY

Tôi nối nghiệp nhà kể đã lâu năm mới thuyên dịch xong pho cẩm-nang, nhân theo tôn chỉ có chế thuốc để chữa bệnh mời bệnh-nhân quá bộ lại số nhà 30, phố Julien Blanc, Hanoi (đàng sau nhà Thờ chính bên cạnh nhà thương Phủ doãn), tôi xin phân giải mọi lẽ, nên chăng sẽ dùng thử, hoặc ai ở xa gửi thư về, tôi xin trả lời minh bạch.

PHÙNG-NĂNG-TĨNH

Ngạch quan-lại

M. Trần-trọng-Yên tri-huyện hạng nhất mới bổ vào ngạch quan lại Bắc-kỳ được nghỉ phép 25 ngày.

Xe bò với xe tay

Hồi quá bảy giờ sáng qua, một chiếc xe tay, trên có một bà lão ngồi, đi đến đầu phố Mới với phố hàng Đường, thì đụng phải chiếc xe bò, do ba người phu kéo. Người phu xe tay bị thương xoàng ở chân, xe bị hỏng; đôi bên đã điều đình với nhau ổn thỏa.

Một đám bạc

Đêm hôm trước sở cảnh-sát bắt được một đám cố mười ở trong một cái xưởng của nhà máy-điện. Chủ gá là một người làm công của nhà máy-điện. Trong số người bị bắt thì có mười người Khách.

Bắt trộm chó

Ng-hữu-Lực, 34 tuổi, ở số 2 phố Hồng-phúc đã bị bắt giải vào tòa án vì tội bắt trộm chó chạy ở đường cái, và dùng thẻ sưu giả.

Lừa đảo xe đạp

M. Ng-kim-Thanh. 41 tuổi, làm thầu-khoán, nhà ở 22 phố Sông-tô-Lịch, thưa Phạm-văn-Thục, hiện đi trốn, lừa đảo cái xe đạp giá 29 đồng.

Lăng mạ

Mme Nguyễn-thị-Dung, tức Hàn Dung 44 tuổi, bán cau, ở số 6 phố hàng Rươi, thưa Trịnh-văn-Cầm, 51 tuổi, thợ may, ở 113 hàng Bông, và vợ là Nguyễn-thị-Ngọi, 36 tuổi, bán cau, cũng ở nhà ấy, lăng mạ mình. Sở cẩm đã tra hỏi.

Cờ bạc giữa đường

Ng-thị-Giao, 28 tuổi, ở ngõ Hồng-phúc, bị can mở đám bạc giữa đường đã phải bắt giam xét.

Cuộc vui tối nay

Cinéma Palace: La vie privée d'Hélène de Troie
Cinéma Family: Le Comte de Monte-Christo
Cinéma Variété: La rappel
Quảng lạc: Tang-đại giả gái
Sở Vân cứu vua
Ngày chủ nhật: Nhất dạ bị tam thương
Tối chủ nhật và tối thứ hai: Vì tình nên phải

Các ngài chỉ nên dùng thuốc lá MÉLIA (giấy đỏ).
Hương vị thơm ngon không thuốc nào bằng.

Rạp Family Cinéma

Từ thứ ba 5 đến thứ năm 7 Novembre 1929
Chiếu phim-ảnh Tiểu-thuyết
LE COMTE DE MONTE-CRISTO

Rạp Cinéma Palace

Từ thứ tư 8 đến thứ ba 14 Novembre 1929
Chiếu tấn kịch rất hay
LA VIE PRIVÉE D'HELENE DE TROIE
Bài-trí, đào kép, y-phục rất hay, rất ngoạn mục

Các ngài biết phòng xa là khi có bệnh đến chữa quan đốc tờ BI-CƠ-MAN sẽ được một ông thầy có giá trị, danh-tiếng, chuyên-môn trông nom.
Hỏi tại: Hàng-giò, 33, Hanoi

Sinh, Tử, Giá-thú

SINH

Nguyễn-thị Mai, con M. Nguyễn-công-Thu, 42 tuổi, thợ sắt, ở 5 ngõ Nam-ngư.

Lê-trọng-Phiệt, con M. Lê-trọng-Cát, 23 tuổi, employé, ở 79 Vieux Marché.

Nguyễn-văn-Hải, con M. Ng-văn-Tuyền 30 tuổi, tây-phái ở 31 bis hàng Bầy.

Foong-hoi-Ha, con M. Foong-ta-Puong (khách trú), 23 tuổi, ở 5 Jean Dupuis.

Ng-thị-Phi, con Mme Nguyễn-thị-Phương 22 tuổi, ở Hanoi.

Ng-v-Duyên, con M. Ng-văn-Mùi, 29 tuổi, buôn bán, ở 73 hàng Bông.

Ng-xuân-Đạt, con M. Ng-xuân-Tiến, 21 tuổi ở Bạch-mai.

Lê-Trinh, con M. Lê-duy-Kham, 36 tuổi, buôn bán, ở 95 Quan-thánh.

Ng-thị-Tý, con M. Nguyễn-văn-Phúc, 26 tuổi, bồi, ở đường [illegible].

Vũ-tá-Thọ con M. Vũ-tá-Hiệu, 24 tuổi, buôn bán, ở 43 Lò-đúc.

Bùi-huy-Bắc, con M. Bùi-huy-Chương, 58 tuổi, thợ vẽ, ở 58 hàng Nón.

Hoàng-v-Sửu, con M. Hoàng-văn-Chúc, 44 tuổi, thư-ký, ở 125 Jambert.

Ng-thị-Thu, con M. Ng-văn-Vậy, 30 tuổi; làm bếp, ở tại sở mật thám.

Lê thị-Chuyên, con M. Lê-văn-Huyên, 23 tuổi, thợ nề, ở [illegible].

Ng-thị-Hải, con M. Ng-v-Thừa, 35 tuổi, cu-li ở 32 Sinh-từ.

Ng-thị-Bảo, con M. Ng-văn-Hộ, 21 tuổi thợ may, ở 88 Bắc-ninh.

Trịnh-văn-Tường, con M. Trịnh-v-Sơn, 21 tuổi, thư-ký, ở 21 Bờ sông.

Ng-v-Duyên, con M. Ng-v-Y, 45 tuổi, con hát, ở 18 Mã-mây.

TỬ

M. Trần-như-Doanh, 26 tuổi, ở 56 Charron.

M. Luyện-công-Hóa, 33 tuổi ở [illegible].

GIÁ THÚ

M. Pouse-ving-Tchu 29 tuổi, làm tại nhà buôn, ở 26 hàng Đồng đẹp duyên với Melle Quan-ngân-Cầm, 19 tuổi, 43 G. Bichot.

Tại làm sao người ta uống rượu Vin mousseux chỉ thấy kén toàn VEUVE AMIOT không dùng thứ nào khác?

Bởi vì

Rượu VEUVE AMIOT là thứ rượu ngon nhất trong các thứ Vin mousseux.

Ta-Dinh-Cung

Bachelier, ancien étudiant de l'Ecole supérieure de Pédagogie.
45. Rue du Chanvre Hanoi
Leçons de Français sciences, Mathématiques sur place ou par correspondance
Correction des devoirs.
7713

AI SỢ CẢM?

Mùa này thời-tiết thất thường, lúc nóng như nung, lúc lại gió lạnh, thực là lúc dễ bị cảm, đau cổ, sổ mũi, ho gió.

Ấy là lúc nên dùng thuốc trị trùng trong mồm rất kiến hiệu mà rất ngon-ngọt là thuốc ngậm.

OXYMENTHOL

Thực là thuốc thần-hiệu chữa được cả các bệnh ở trong mồm, trong cổ, đau cổ, ho gió và lúc chưa phải thì trừ được các bệnh ấy.

BÁN CHIÊU KHÁCH
Mỗi hộp: **0 $ 35** (các nơi vẫn bán 0 $ 60)
Pharmacie CHASSAGNE
59, phố Paul Bert, Hanoi

KÝ TÊN KHÔNG RÕ

Bản-quán xin các ngài mua báo khi có việc gì viết thơ đòi hỏi bản-quán, thì cho biết số in ở tờ giấy gói báo, hoặc là gửi cho bản-quán cái giấy quấn ấy, để cho người làm dễ tìm kiếm. Kẻo các ngài thường hay ký tên vắn tắt, hoặc thảo quá, không sao đọc được, thành ra nhiều khi bản-quán không biết sao mà trả lời.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Hội đồng thành-phố

Đến ngày 15 Novembre hồi 5 giờ 45 tối.

Hội-đồng thành phố sẽ họp tại tòa Đốc lý.

Tại tòa án

Phiên án trừng trị ngày thứ sáu vừa rồi, tòa đã xử những việc sau này:

Việc ngộ-sát trong lúc đi săn. — M. Chapdaniel trong khi đi săn ở Vinh lỡ bắn phải M. Roux bị trọng thương, được ít lâu thì chết. Vợ ông Roux và bà mẹ ông Roux đều kiện đòi tiền bồi thường.

Tòa phạt M. Chapdaniel một tháng tù án treo, và 15 vạn quan bồi-thường cho vợ ông Roux, hễ có án tống đạt thì phải trả ngay 10 vạn, còn 5 vạn thì trả làm hai kỳ một nửa vào đầu năm 1931 và một nửa vào đầu năm 1932. Bà mẹ ông Roux không được.

Cái kiện gãy chân ở Hongay. — Trong một số báo trước bản quán đã thuật việc M. Trouvé kiện công-ty mỏ than Hongay và một người phu làm với công-ty ấy vì bất cẩn để ông ấy đi xe bỏ bị gãy chân. Tòa phạt Ngô-viết-Yên một tháng tù án treo và đền cho M. Trouvé suốt đời mỗi năm là 1920 p. mà tiền ấy thì công-ti phải chịu.

Việc ăn cắp hàng ở dưới tàu — Lũ tên Lê-gia-Công tức Đông-bưng-Long, Đoàn-Hợp, Cao-văn-Ngo, Phạm-văn-Chương phạm tội ăn cắp hàng ở dưới tàu thủy bị mỗi tên 1 năm tù. Nguyễn-văn-Điệt, Lê-gia-Lợi chứa những đồ ăn cắp ấy, thì mỗi tên phải 6 tháng tù.

NAM ĐỊNH

Một đám cháy to

Đêm hôm 7 novembre vừa rồi, phát hỏa tại nhà máy Macoto, ở gần xóm Dinh-tân. Bốn xưởng làm việc trong có các máy móc cùng với các nhà lá chung quanh đều bị cháy tan mất cả.

Bắt đầu cháy từ 9 giờ tối. Ngọn lửa lên to quá, tuy các người ở gần đấy cùng các tay vòi rồng và lính cảnh-sát hiệp lực lại cứu chữa, mà mãi tới hai giờ sáng mới giập tắt được.

Sự thiệt hại ước chừng hai vạn đồng.

BẮC-NINH

Ngày hội Đình-chiến

Chương-trình ngày hội Đình-chiến năm nay, tại Bắc-ninh và Đáp-cầu đã ấn-định như sau này:

Chủ nhật 10 Novembre

I. — Bắc-ninh

16 h. — Phát chẩn-bần.

21 h. — Thi đèn tại trước cửa Tòa-sứ.

Giải nhất	. . . .	15 đồng
— nhì	. . . .	12 —
— ba	. . . .	8 —
— tư	. . . .	5 —

Thứ hai 11 Novembre

10 h. — Các trò chơi vặt cho trẻ con Annam:

Leo cột mỡ — Đánh đu — Đánh vật — Thi chạy vân vân.

Hát chèo và hát tuồng cho người ta xem không mất tiền.

21 h. — Đốt cây bông và pháo thăng-thiên tại trước cửa đình quan Annam. — Đốt đèn tại các công-sở.

II — Đáp-cầu

Ngày 10 Novembre

21 h. — Thi đèn ở bờ sông Cầu, có 4 giải thưởng cũng như ở Bắc-ninh.

Ngày 11 Novembre

16 h. — Các trò chơi vặt: Đập nồi — Bắt chim — Đánh đu — Thả vịt — Chọi gà — Đánh vật.

21 h. — Thi thuyền treo đèn kết hoa ở trên sông Cầu, có 3 giải thưởng.

Giải nhất	. . . .	20 đồng
— nhì	. . . .	16 —
— ba	. . . .	10 —

Số 59

THẤT-QUỐC-CHÍ
七國誌

(Tôn, Bàng diễn nghĩa)
孫龐演義
Lịch-sử tiểu-thuyết

(Truyện này mới đọc tưởng là hoang-đường, nhưng thật là được hết cái tâm-lý của một hạng người có lòng ích kỷ.)

NGUYỄN ĐỖ MỤC dịch thuật

— Bần-đạo là đồ-đệ Hoàng-bá-dương tiên-sinh, tên gọi Hoàng phủ-trí có học được ba quyển thiên-thư, biết phép «Hô phong hoán vũ» làm cho cây cỏ thành trận, cát đá thành quân. Nay nghe tin phò-mã có lòng muốn thu-dùng người tài giỏi, vậy nên tìm đến đây để bái-yết.

Bàng-quyên nghe nói, xiết mừng-rỡ mà bảo rằng:

— Tiên-sinh đã có lòng đến đây giúp tôi thì tôi có một việc này muốn thương lượng cùng tiên-sinh. Hiện nay thái-tử Tất-mạo nước Ngụy bị quân Tề bắt được, đem về giam giữ ở trong dinh. Tôi đã mấy lần cố đánh mà không sao cứu ra được, chẳng hay tiên-sinh có mưu-kế gì giúp tôi, để cứu cho thái-tử về triều được không.

Hoàng-phủ-trí nói:

Bần-đạo đến đây, chính là vì muốn cố sức giúp phò-mã để cứu lấy thái-tử về triều.

Bàng-quyên nói:

— Nếu được tiên-sinh giúp cho một tay thì khó gì mà không đem được Thái-tử về triều.

Bàng-quyên mời vị đạo nhân ấy ở luôn lại trong dinh. Lại nói chuyện Tôn-tẫn ngồi ở trong dinh quân Tề, bấm đốt ngón tay, tính một quẻ độn, rồi nói với Lỗ-vương rằng:

Dám bẩm điện-hạ! Nay Bàng-quyên mới dùng được một người tài giỏi, tức là đồ-đệ của Hoàng-bá-dương tiên-sinh, tên gọi Hoàng-phủ-trí thì cũng có hại cho ta vậy. Dầu ta không sợ gì cái cách hành động của người ấy, nhưng người ấy có thể khiến cho ta lại tốn-phí công-phu mất mấy tháng trời.

Lỗ-vương nói:

Nếu vậy thì Tôn tiên-sinh định xử trí ra làm sao.

Tôn-tẫn nói:

— Dám bẩm điện-hạ! Nay tôi xin dùng một kế, may ra kế thành thì được thái bình vô sự, nếu kế không thành thì cuộc binh đao này chưa biết bao giờ mới dẹp yên được.

Tôn-tẫn viết một phong thư, miệng đọc câu thần-trú rồi tung lên trên không thì bỗng có một trận thanh phong đưa thư ấy thẳng đến dinh Bàng-quyên. Bấy giờ Bàng-quyên đang sai người đi mời Hoàng-phủ-trí đến hỏi ở trong dinh để bàn việc quân, bỗng thấy phong thư theo gió rơi xuống ở bên mình Bàng-quyên.

Bàng-quyên vội-vàng cầm lấy mở xem thì trong thư có bốn câu thơ như sau này:

«Đồ-đệ Bá-dương Hoàng phủ-trí:
«Am hiểu thiên-thư tài tuyệt-thế.
«Há phải thực lòng giúp Bàng-quyên.
«Vâng mệnh nước Tề do thám Ngụy.»

Bàng-quyên xem xong, giật mình kinh-sợ mà nghĩ thầm rằng: Nếu vậy thì Hoàng-phủ-trí kia, tức là quân do-thám của nước Tề, ta lầm mà dùng phải hắn. thật là nguy-hiểm. Chỉ vì lòng trời tựa ta, vậy nên mới giáng-hạ phong thư này để bảo cho ta biết, nếu không thì hỏng hết các công-việc.

Ngay lúc bấy giờ thì quân Ngụy vừa mời Hoàng-phủ-trí vào tới nơi, Bàng-quyên hầm-hầm nổi giận, nghiến răng trừng mắt. tuốt thanh bảo-kiếm, xông thẳng đến tận nơi mà chém Hoàng-phủ trí đứt đôi người ra làm hai đoạn.

Bên này Bàng-quyên chém Hoàng-phủ-trí thì bên kia Tôn-tẫn đã biết ngay vội-vàng thuật chuyện đầu đuôi cho Lỗ vương biết Lỗ-vương và Tôn-tẫn cùng mừng mừng rỡ rỡ không biết đường nào!

Lại nói chuyện Bàng-quyên ở trong dinh, gọi viên gia-tướng là Trương-tài đến mà mật bảo rằng:

— Trương-tài kia! Ta muốn sai nhà ngươi sang do-thám quân Tề, chẳng hay nhà-ngươi có đảm-đương được việc ấy hay không?

Trương-tài nói:

— Xin vâng! Chúng tôi xin dò-la được tình-hình quân Tề những thế nào.

Bàng-quyên nói:

— Ta chẳng những sai nhà-ngươi đi do-thám mà thôi, lại còn muốn sai nhà ngươi đi làm thích-khách nữa.

Trương-tài nói:

— Dám bẩm phò-mã! Tôi vốn là một người rất can-đảm, lại rất nhanh-nhẹn. Phò-mã muốn sai tôi đi làm thích-khách, cũng chẳng khó gì!

Bàng-quyên xiết đỗi mừng-rỡ, liền ghé tai Trương-tài và bảo thầm mưu-kế lại ân-cần dặn rằng:

— Khi thành-sự về đây, ta sẽ trọng-thưởng.

Trương-tài nói:

— Chúng tôi đã hiểu rõ rồi! Khi sang đến dinh quân Tề, sẽ xin tùy-cơ ứng-biến.

Trương-tài nói xong, tức thì giắt một lưỡi giao nhọn, cáo-từ Bàng-quyên ở trong dinh bước ra, đi thẳng đến dinh quân Tề. xin vào đầu với Lỗ-vương điện-hạ. Tôn-tẫn ở trong dinh quân Tề bấm một quẻ độn, đã biết ngay rằng Bàng-quyên sai Trương-tài sang để do-thám và hành-thích, liền nói cho Lỗ-vương nghe.

Tôn-tẫn nói:

— Dám bẩm điện-hạ! Bàng-quyên định sai Trương-tài đến do-thám, mượn tiếng là sang qui-thuận, để dò-la xem tin-tức tôi sống chết thế nào. Hắn lại muốn thừa cơ ám-sát điện-hạ nữa, xin điện-hạ phải lưu-ý đề-phòng mới được.

Tôn-tẫn lại nói:

— Điện-hạ nên truyền lệnh cho quân sĩ trong các dinh-trại, hễ có ai đến dò-hỏi xem Tôn quân-sư sống chết thế nào thì phải trả lời rằng Tôn quân-sư tạ thế ba năm nay rồi, có còn đâu nữa! Nếu hắn có hỏi dò-la rằng bây giờ ai làm quân-sư, việc phát hiệu thi lệnh quyền ở tay ai thì cứ nói là quyền ở tay Hoàng bá dương quân-sư, cấm không được động một tý gì đến Tôn-tẫn cả. Kẻ nào trái lệnh mà dám nhắc đến Tôn quân-sư thì lập tức phải xử-trảm, quyết không khoan-thứ.

Ba quân vâng lệnh, chẳng còn ai dám hé răng, hết thảy mọi người đều gọi Tôn tẫn là Hoàng-bá-dương tiên-sinh. Chưa được bao lâu thì bỗng thấy quân-sĩ chạy vào báo với Lỗ-vương rằng:

— Dám bẩm điện-hạ! Ngoài cửa dinh thấy có một người tráng-sĩ, nói là gia tướng của Bàng quyên ở bên nước Ngụy, bị Bàng-quyên đánh-đập một cách tàn-ngược, cho nên bỏ mà tới đây muốn xin qui-thuận với điện-hạ.

Lỗ-vương truyền cho vào Trương-tài bước vào trong dinh, sụp lạy Lỗ-vương, làm lễ yết-kiến. Lỗ-vương hỏi rằng:

— Nhà-ngươi là người ở đâu?

Trương-tài nói:

— Dám bẩm điện-hạ! Tôi tên gọi Trương-tài, tức là gia-tướng nhà Bàng phò-mã ở nước Ngụy. Nhân vừa rồi Bàng phò-mã đối-đãi với các tướng-sĩ một cách rất tàn-nhẫn, tội nhẹ thì đánh đập, mà tội lớn thì chém giết. Tôi dẫu ở trong dinh quân Ngụy, nhưng vẫn nghe nói điện-hạ đây có lòng thu-dùng những người tài-giỏi, vậy mới tìm đường sang đây, để mong điện-hạ thu-dùng cho.

Lỗ-vương nói:

(Còn nữa)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏ neo,
15 chân-kính
Mặt và kim có chất dạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá.......... 11$50
BÁN TẠI HIỆU:
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI
3011

Agents d'Annonces en Europe:
L. MAYENCE & Cie
DAVIGNON, BOURDET & Cie, Succrs
9, Rue Tronchet, PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

Nhà-Giồng-Răng
Trần-Quang-Minh
199, Rue du Coton, 199
Tonkin Hanoi

Trương-Phúc-Thành
23, Rue des Cantonnais, Hanoi

Soieries — Nouveautés Cotonnades
Echantillons sur demande
MỚI VỀ:

Nhiều thứ hàng mặc mùa rét (nhung, satin, gấm, đoạn các mùi) và hàng tơ lụa các mùi trơn và hoa thêu kiểu mới.

Bán buôn và bán lẻ

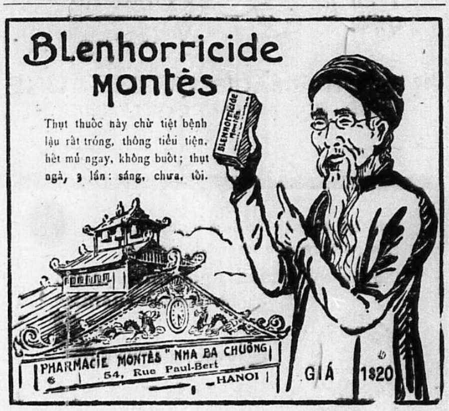

Blenhorricide Montès

Thụt thuốc này chữ tiệt bệnh lậu rất tróng, thông tiểu tiện, hết mủ ngay, không buốt; thụt ngà, 3 lần: sáng, chưa, tối.

SIROP DOMART

Thuốc thần hiệu trị các chứng ho: như ho cảm, ho gió, ho đau cuống phổi, ho siễn, ho khan, ho tung cơn.

CÁCH DÙNG

Người lớn cứ cách 2 hay 3 giờ uống một thìa to; trẻ con từ 10 tuổi giở lên cách 2 hay 3 giờ uống một thìa con (cuiller à café).
Uống sau bữa cơm.

PHARMACIE MONTÈS
= 54, Rue Paul Bert - HANOI =

HÀ ĐÔNG

Một người chết chẹt ô tô

Hôm vừa rồi chiếc ô-tô số T. 5046 của M. Ng-khắc-Nhương, chủ-hiệu ô-tô vận tải ở số 177 phố hàng Bông, Hanoi, đi đường Sơn-tây, khi tới km 10 đường hàng tỉnh số 11, thì chẹt phải một người tên là Đỗ-văn-Diên, 48 tuổi, quán làng Văn-trì, phủ Hoài-đức.

Người bị nạn chết ngay lập tức, chưa biết về sau xét xử ra sao.

Lại một người đàn-bà bị nạn ô-tô

Lại ngày 2 novembre, chiếc ô-tô số T. 5641 do một người đầm cầm máy, đi đường Hanoi--Hà-nam, khi tới km 27 + 200, thuộc địa phận làng Tử-dương phủ Thường-tín, thì chẹt phải người đàn-bà, tên là Phạm-thị Cao, quán làng Yên-duyên, phủ Thường-tín. Người đàn bà bị thương ở ống chân trái, đã lập tức đưa vào nhà thương Bảo-hộ Hanoi điều trị.

26 người

Ngày 4 novembre, chiếc ô-tô của hiệu Ng-văn-Hát, đi đường Hà-nội--Sơn-tây, cứ phép xe chỉ được chở có 18 người thôi. Thế mà lại chở những 26 người cả thảy; bởi vậy đã bị sở sen-đầm làm biên bản phạt và bắt phải hoàn tiền lại các hành-khách thặng số phải dồn xuống.

Cuộc thể-thao trong ngày hội Chiến-thắng

Nghe đâu đến hôm hội Chiến-thắng này, ngoài các cuộc vui trong ngày 11 novembre, quan Công-sứ còn muốn ủy hội *Vélo-Club Hadong* tổ-chức vài cuộc thi thể-thao, có giải thưởng rất hậu, cho thêm vui.

Các cuộc ấy, như chạy thi xe-đạp và đánh thi bóng truyền (Volley-ball), chắc sẽ được bà con chuộng thể-thao hoan-nghênh lắm.

Hội *Hadong Sport* cũng mong thành những cuộc vui ấy, và ước ao ông chánh hội-trưởng *Vélo-Club* sẽ nhiệt-thành tổ chức những cuộc thể thao ấy.

B. L.

THÁI-BÌNH

Một đám cháy to

Hồi 4 giờ sáng 4 novembre vừa rồi, phát hỏa tại cái bịch thóc và cái bếp nhà Mme Ng-thị-Nhớn 65 tuổi, ở số 123 đường Jules Piquet. Lửa cháy mất cả cái bếp và cái bịch chứa đầy những thóc, thiệt hại tới linh hai trăm bạc. Sau có lính sen-đầm và lính khố-xanh ra cứu chữa trong hơn một tiếng đồng hồ mới dẹp tắt được ngọn lửa. May người không ai việc gì.

Cứ lời chủ nhà bị cháy nói, thì nghe đâu vì hôm trước bếp không tắt lửa, thành thử đêm lửa bốc lên, bén vào đống thóc rồi cứ cháy lan ra mãi.

YÊN BAY

Bắt được thuốc phiện lậu

Ngày 5 Novembre, người lính cảnh-sát Lê-văn-Bang bắt được một người mang 500 grammes thuốc-phiện lậu, giải về sở cảnh-sát, chẳng may trong khi vô ý, người bị bắt lại trốn thoát được; vậy vẫn không biết số thuốc phiện lậu ấy là của ai, hiện đã giao cho sở Thương-chính.

HONGAY

Cháy

Ngày 4 Novembre, phát-hỏa tại nhà Khương-viết-Phó và nhà Phạm-thị-Văn. Lửa cháy mất hai nóc nhà và bếp, thiệt hại chừng bảy chục bạc cả thảy.

Hỏi ra thì hai nhà ấy, người lớn cùng đi vắng cả, chỉ có mấy đứa trẻ ở nhà thôi; chẳng biết rằng chúng nghịch lửa dại dột thế nào, mà thành ra cháy. May có người biết ngay mà cứu chữa, chứ không thì khốn.

Giá mua báo có hạn

	Bắc kỳ	Công sở và công dân	Nam-kỳ và ngoại-quốc
Cả năm.....	6$00	10$00	8$00
Sáu tháng...	3 00	6.00	4,00
Ba tháng....	1,60	3,50	2,00
Một tháng...	0,60		1.00

MUA HÀNG CÓ THƯỞNG

Kể từ 1er Octobre 1929 này trở đi, bản hiệu xin thưởng những quí khách nào đã chiếu cố đến mua hàng ở bản hiệu.

Vậy xin kính cáo
V. DEMANGE HANOI
40 Boulevard Henri d'Orléans

TA ZÚP TA

HIỆU TÔI BÁN BUÔN BÁN LẺ

1. Tủ bọc khóa chữ toàn bằng thép, bàn tây, thật bền chặt.
2. Đất thắp đèn, (Carbure) hắc ín (Coaltar) và các thứ sơn tây.
3. Ciment, đanh, giây thép, boulons, và đồ các thứ sắt làm nhà cửa cầu cống.
4. Chì, kẽm, đồng, thiếc, crémone, bản lề, tôles trắng, tôles đen, cuốc, xẻng, búa, rìu, barre à mine
5. Bao gai, bao cói cũ có, mới có, đủ các hạng to nhỏ và dây khâu bao

Xin quí-khách chiếu-cố,
ĐỨC-LONG-HIỆU
90, Phố Mã-mây, Hanoi

"Các quan công nhận là tốt nhất"

Có nhiều thứ rượu bắt trước rượu Tonique Tonkinois, nhưng rượu Tonique Tonkinois vẫn tốt hơn cả.

Bán tại nhà thuốc Montès nhà ba chuông, 54, Phố Paul Bert Hanoi.

NHỮNG LỜI RAO VẶT

(Les Petites Annonces classées du T. B. T. V.)

MỖI DÒNG CHỮ 0$10 MỘT LẦN

Nhà đất bán
(Immeubles à vendre)

Bán một khu đất làm nhà, rộng 6.000 thước vuông ở Đồ-sơn. Địa thế rất đẹp, ở ngay phố chính và trông ra bể.

Hỏi quan ba Schérer 10, cité Jauréguiberry Hanoi. 7 884

Xe ô-tô
(Automobiles)

KHÔNG LÀM VIỆC NỮA

Vậy muốn bán lại một cái auto hiệu Berliet 12 mã-lực 7 chỗ ngồi máy cực kỳ tốt, đã được nhất kỳ thi Tam-đảo.

Ai muốn mua xin hỏi tại nhà báo. 7 903

DỊP TỐT ÍT CÓ

Bán xe ô-tô «Salmson» 7 mã-lực, 2 chỗ ngồi số T. 4242, mới sửa sang lại, còn mới. Hỏi tại: 50, phố Quan-thánh Hanoi. 7.914

MỘT DỊP HIẾM CÓ

Bán vì đi xa: xe ô-tô hòm kiểu «Peugeot» 9 mã-lực, còn mới, 6 bánh, hai đèn sơ-cua, giá mua 3.300 đồng nay bán 2.000 đồng.

Hỏi tại: 140, Rue Duvillier, Hanoi từ 7 giờ đến 16 giờ rưỡi. 7 915

Lặt vặt
(Divers)

Phòng-tích hay Phạm phòng

Bệnh "Phòng-Tích", là đàn-ông đàn-bà đương-thì thường mắc phải, nhất là, tự 25 đến 50 tuổi lại hay mắc lắm, vì:

1 — Khi cơm no, rượu say vội ham tình-dục;

2 — Khi mệt nhọc ăn rồi đi ngủ hoặc đi tắm ngay.

Bởi hai lẽ đó, khi ấy, hơi-khí trong mình không thông hoạt được nên thụ bịnh, ấy gọi là bệnh "Phòng-Tích". Khi đã lâm bịnh, cơm không muốn ăn vì lúc nào cũng như đầy hơi, nếu có cố ăn cũng ăn được, phiền vì ăn rồi lại ợ, thường thường tức ngực, tức bụng khó chịu hoặc đau lưng, bị lâu năm trông sắc mặt thì vàng, sờ da bụng thì giày.

Nếu căn bịnh đúng như thế uống thứ thuốc "Phòng-Tích" này thật là thần dược lưu truyền.

Mỗi liều chia hai bận uống, giá...0$40
Gửi đi xa, thêm tiền cước mỗi liều.0$05
» recommandé » .0,20

Bán tại: M. TRẦN-VĂN-HUẤN
99, Rue Jean Dupuis, Hanoi
7.861

Bán tại: **PHARMACIE CHASSAGNE**
59, RUE PAUL-BERT, HANOI

Số 47

Bát tiểu anh-hùng

(Nghĩa-hiệp tiểu-thuyết)

DOÃN-KẾ-THIỆN dịch thuật

..Từ phu nhân thấy không tìm được Tú-anh, thương khóc rất là thảm thiết Uất tri Tiếu khuyên can rằng:

Xin phu nhân hãy nguôi lòng, chớ nên thương xót, để rồi anh em chúng tôi lại sẽ chia đường đi tìm, tất thế nào cũng gặp.

Uất-tri Tiếu nói xong cùng các anh em đi ăn cơm, ăn xong lại lập tức ra đi, Nguyễn anh dùng phép thần hành đi trước, còn mỗi người một ngựa theo sau, đi suốt từ sáng đến chiều, gặp ai cũng hỏi quán nào cũng vào, mà chẳng thấy tông tích Lương trung và Tú anh đâu cả, khi giời vừa xẩm tối thì đi đến trấn Chu gia, Nguyễn anh nói:

Bây giờ giời tối rồi, không thể trở về được, chi bằng vào hàng ăn cơm ngủ trọ, sáng mai lại đi.

Các vị anh-hùng đều lấy làm phải, cùng nhau đi vào hàng cơm, khi đi đến cửa, mọi người vừa xuống ngựa, bỗng nghe về phía bên kia đường có tiếng người khóc, Nguyễn anh lấy làm lạ nói rằng:

Các anh hãy đứng chờ cả đây, để tôi đi xem người nào có việc gì oan-ức mà khóc lóc như thế, vì nghe ra tiếng khóc có ý áo-não chua cay.

Nguyễn anh nói rồi lập tức đi đến chỗ có tiếng người khóc. đến nơi thì thấy là một nhà ra vẻ giàu có, cửa ngoài đóng chặt, bên trong có mấy tòa nhà rộng rãi, đứng lắng tai nghe, thấy không có tiếng gì khác, chỉ có tiếng hai người đàn bà khóc, thuỷnh thoảng lại tru lên, nghĩ thầm nhà này chắc không phải có người chết, cớ sao mà lại có người khóc lóc thê-thảm như thế, âu là ta thử lẻn vào xem thế nào.

Nói rồi rún mình nhảy qua cửa vào bên trong, đứng nấp một chỗ lắng tai nghe, thấy tiếng khóc ở trong một cái phòng về phía đông, liền theo tiếng đi thẳng đến nơi, thấy cửa phòng đóng chặt, nhìn qua khe cửa thấy bên trong có ánh đèn lờ mờ, một người đàn bà đã có tuổi và một người con gái chừng độ hai tám xuân xanh đang ôm lấy nhau mà khóc, người đàn bà vừa khóc vừa nói:

Con ơi! cha mẹ hiếm hoi được một mình con là phận gái, vẫn mong cho con sẽ được trao tơ phải lứa, gieo cầu đáng nơi, giường đông kén được rể hiền, cha mẹ cũng có phần trông cậy, ngờ đâu đất bằng nổi sóng, thân con phải đem vào nơi nọc rắn miệng hùm..

Người đàn bà nói chưa xong, người con gái nức nở mà nói rằng:

Mẹ ơi! cha mẹ sinh con là phận gái, không khác gì giọt máu đánh rơi, công đức sinh-thành, kiếp này con không báo được, xin đành để kiếp sau.

Nói rồi hai mẹ con lại ôm nhau mà khóc tru lên, Nguyễn-Anh đứng ngoài nghe lấy làm lạ, nghĩ thầm không biết mẹ con nhà này có sự gì đau-đớn mà không nói rõ, nhân thể anh em chưa vào hàng trọ, chi bằng ta quay ra rủ nhau đến xin vào ngủ nhờ nhà này một đêm, để dò xem sự tình thế nào.

Nói rồi rảo bước đi ra, nhảy qua cửa ra bên ngoài, đến nói cho anh em biết, rồi đưa nhau đến gõ cửa xin vào trọ.

Nguyên nhà ấy là nhà một ông viên ngoại, ngày thường hay làm việc nghĩa, nên thấy có người xin vào ngủ nhờ, ông liền ra mở cửa đón vào, mời lên nhà trên, sai người nhà pha trà mời uống. Nguyễn-Anh liền hỏi rằng:

Lúc nãy chúng tôi đứng bên ngoài, nghe trong nhà này có tiếng người khóc, chắc là có sự lo phiền gì, dám xin viên-ngoại nói cho biết.

Viên-ngoại ngẫm một lúc mà nói rằng:

Các ngài hỏi đến, khiến cho lòng tôi càng thêm đau đớn, vì nhà tôi sắp có cái họa lớn đến nơi.

Nguyễn-Anh vội hỏi rằng:

Nhà viên-ngoại bị cái tai họa gì, xin cứ nói cho biết, nếu là việc có thể làm được, chúng tôi xin hết sức giúp, không dám quản-công.

Viên-ngoại nghe nói, liền đổi buồn làm vui mà nói rằng:

Nguyên gần trước cửa nhà tôi đây có tòa núi cao gọi là núi Thiết-lương, trên núi ấy có một vị đại-vương gọi là Thiết-lương bầu lại có một người chị ruột gọi là Kim-định, là đồ-đệ một vị thánh mẫu, hai chị em chiếm cứ núi ấy, chiêu quân mua ngựa chứa cỏ đồn lương, vị đại-vương ấy hôm trước có đi qua đường này, trông thấy đứa con gái tôi, khi về liền sai người đưa lễ vật đến cầu hôn, nói đêm nay sẽ sai lâu-la đem kiệu đến đón về, lại nói dọa rằng nếu không nghe hay đem giấu đi nơi nào, thì sẽ đem quân đến đánh phá và giết chết cả nhà. Vì sợ uy thế nên vợ chồng tôi không dám cưỡng lời, nay các tráng-sĩ đã hỏi đến, tôi xin nói rõ sự tình, nếu các tráng-sĩ lại cứu cho con tôi được thoát khỏi nơi nọc rắn miệng hùm, ân-đức ấy tôi xin ghi lòng tạc dạ.

Nguyễn-Anh nói:

Việc ấy không khó gì, chúng tôi có thể giúp được, nhưng xin viên ngoại hãy cho biết quí tính phương danh là gì?

Viên ngoại nói:

Tôi họ Tô, tên là Hành-thiện.

Nguyễn-Anh nói:

Viên ngoại chớ lo, đêm nay chúng tôi xin nghỉ lại đây, chờ bao giờ chúng nó mang kiệu đến đón, tôi sẽ xin thay lịnh-ái ngồi vào trong kiệu đi lên trên núi, thừa-cơ giết chết tên cường-đạo, chặt lấy thủ-cấp đem về đây.

Tô viên-ngoại nghe nói mừng quá, mời tất cả vào trong thư phòng, sai làm cơm rượu thết đãi.

Ăn uống vừa xong, chừng độ quá canh một, bỗng thấy một tên người nhà hốt hoảng vào báo rằng:

Quân giặc đã đến đứng cả ở cửa ngoài, đứa nào cũng cưỡi ngựa và cầm khí-giới, có bốn đứa khiêng một cái kiệu hoa, đồng thanh xin mở cửa ra để vào đón tiểu-thư.

Viên-ngoại nghe nói, nét mặt đang tươi vui, bỗng xanh xám lại, tay chân run lên cầm-cập, Uất-tri-Tiếu nắm lấy tay mà nói rằng:

Viên-ngoại cứ yên, để mặc chúng tôi, xin trở ngay vào nhà trong, đem lịnh-ái giấu đi một chỗ, rồi để tôi giả làm lịnh-ái, ra ngồi lên kiệu, các anh em tôi đều dắt binh-khí đi lẫn vào bọn lâu-la theo lên trên núi, chờ đến nơi sẽ tùy-cơ ứng-biến, giết chết tên cường-đạo, giữ cho nhà viên-ngoại từ đây sẽ được bình yên.

Viên-ngoại vâng lời, đi ngay vào nhà trong, đem người con gái giấu biệt vào một nơi, Uất-tri-Tiếu liền chạy ra đứng ở giữa sân, sai người mở cửa, nói to lên rằng:

Bọn lâu la kia! Tô-tiểu-thư nay đã kết duyên cùng Thiết-đại-vương, chúng bay vâng lệnh đến đón phải giữ cho có lễ phép, đứa nào hỗn láo, sẽ phải chặt đầu. Tiểu-thư truyền lệnh chỉ được bốn đứa khiêng kiệu mang vào giữa sân này, còn đều phải đứng sắp hàng hai bên ở ngoài đường, chờ lúc nào kiệu ra, phải đi chung-quanh để hộ vệ.

Bọn lâu-la phải vâng lời, tức thì cử bốn tên khiêng kiệu vào, còn thì sắp hàng đứng ra hai bên rất là nghiêm chỉnh. Uất-tri-Tiếu thấy bốn tên lâu-la khiêng kiệu vào, liền bảo rằng:

Chúng bay hãy đứng cả ra một chỗ, chờ lúc nào tiểu-thư lên kiệu xong rồi, sẽ cho gọi đến rước đi.

Bốn tên lâu-la vâng lời, bảo nhau đứng ra một chỗ, Uất-tri-Tiếu lập tức trở vào trong nhà, bảo lấy một cái áo vóc đỏ khoác ngoài của tiểu-thư khoác kín vào mình, đầu phủ một vuông khăn đỏ, bảo ông bà viên-ngoại giả làm ra bộ vực đỡ mình, đi ra sân ngoài, lại giả cách nức nở khóc, chui ngồi vào trong kiệu, Nguyễn-anh buông kín rèm che chung quanh, rồi gọi bốn tên lâu la bảo rằng;

Tiểu thư đã lên kiệu rồi, chúng bay vào rước đi, phải đi cho nhanh và cho êm, nếu làm cho kiệu xóc để tiểu-thư nhọc mệt, khi về sơn-trại, sẽ tâu đại-vương trị tội.

Bốn tên lâu-la lập tức chạy đến ghé vai vào khiêng, ọc-ạch mãi mới khiêng lên được, nghĩ thầm không biết Tô tiểu-thư to béo đến thế nào mà nặng quá như thế này, có đến hàng tạ thịt chứ không ít, không trách người ta nói các cô con gái nhà giàu ăn nhiều của ngon vật lạ, chơi bời suốt ngày, chẳng phải làm gì, nên cứ béo quay như lợn ỷ. Khiêng đã nặng lại phải chạy nhanh, chỉ được vài mươi bước lại phải đổi vai. Kiệu hoa đi trước, bốn vị anh-hùng cưỡi ngựa đi lẫn với bọn lâu la theo sau, ra khỏi trấn Chu-gia, thẳng đường đi về núi Thiết-lương.

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

Xà-phòng Cadum

Một thứ xà-phòng tinh hảo mà không có chất rát da như xà-phòng Cadum rất cần để giữ vệ-sinh cho ngoài da.

Dùng nó lại còn lợi nữa, vì rằng nó không thấm nước, nó khô mãi cho nên dùng được đến hết, không phí phạm chút nào.

Bán tại: **PHARMACIE CHASSAGNE**
59. RUE PAUL-BERT. HANOI

A. C. R. I. C.

ĐẠI-LÝ CÔNG-THƯƠNG ĐẲNG HỘI
2, *Boulevard Rollandes, Hanoi*

Bản hội đặt máy, lắp máy và bán các thứ máy như sau này:

MÁY
- Tát nước,
- Xay gạo, xay bột
- Bơi thuyền, bơi xuồng, chở phà,
- Điện chạy đèn,
- Cưa, máy khoan,
- Hầm than,
- Làm nước đá,
- Làm sạch, v. v.

Máy chạy bằng dầu đặc, dầu hỏa, dầu săng, điện khí, than, củi, v. v.

Bản hội bán buôn cả các thứ hàng tạp hóa

AI MUỐN MUA xin mời đến sở bản hội. Hoặc giả tiền ngay, hoặc giả dần; hay thuê cũng được.

Không thể tin được

nhưng may THỰC :

HIỆN NAY TẠI :

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

quí khách chỉ bỏ ra :

15 đồng bạc

mà mua được một cái Đồng-hồ **OMÉGA**
là thứ Đồng-hồ tốt hơn các thứ Đồng-hồ khác
MỐT VỎ BẰNG KỀN

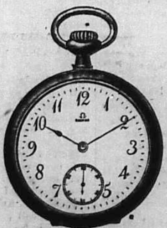

GIỜ chơi xuôt dời — ĐÚNG rồi không hỏng

Trung Bắc Tân Văn

CÁC BỆNH SỐT-RÉT

Chỉ uống một liều thuốc

Antidote Malaria Philippe là thuốc đã kinh nghiệm tại các nhà thương ở nước Pháp, ở Algérie, ở Grèce (Hi-lạp) và ở phương Đông, v. v..., chuyên trị bệnh huyết-hư, chóng lại-nghỉ và không phải-lại.

Có bán tại các hàng bào-chế tây.

Phòng thí nghiệm quan
Dr PHILIPPE ở LYON (France).

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU
(hiệu đầu nai)

Một vị độc-giả có viết thư hỏi chúng tôi về cái giá-trị và cách dùng thuốc *Dragées Rabuteau* thế nào, vì ngài đã nhờ thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai) ấy mà khỏi được bệnh hao tồn tinh thần, mòn mỏi sức khỏe, mà đã chuyển thành ra bệnh đau dạ dày và đau gân cốt.

Vậy xin kể ra sau này: Thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai) này bào-chế có chất sắt là một chất rất bổ về đường khí huyết, lại có khí đạm-lam (iode) để lọc cho huyết được trong sạch mà làm cho tiêu tán những bọn bẩn ra ngoài hết. Người ta thường thấy phần nhiều người bị bệnh hư huyết, xanh sao và yếu đuối, đau mắt, đau cuống họng, có những mụn mọc sần sần lên ở mặt. Đàn bà con gái thì nguyệt kỳ không đúng; thường hay sinh ra đau bụng.

Muốn cho khỏi hết các bệnh ấy thì nên dùng độ vài lọ thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai) là một thứ thuốc kinh-nghiệm đã lâu, lại là một thứ thuốc có danh-tiếng hơn cả.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

2056

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài duyệt báo biết rằng: tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các liệt quí ông nào mua thì gửi tiền cho: hễ không có tiền gửi theo giấy mua thì bản-quán không trả lời. Mua báo thì tính từ rằm hoặc mồng một tháng tây trở đi cho gọn.

J'offre aux Lecteurs et Lectrices

la possibilité de faire agrandir
LEURS PORTRAITS DE FAMILLE

Il suffit d'envoyer une photo, soit individuelle ou groupe sur lequel on spécifiera la personne que l'on désire faire reproduire à **M. F. FLAMENT, artiste-portraitiste, 81, r. Ordener, Paris (18e)**, qui vous retournera, avec l'exemplaire intact, un agrandissement 30 × 40, d'un fini et d'une ressemblance irréprochables, prêt à être encadré, au prix de 35 fr., rendu franco à domicile avec emballage solide et bien conditionné. Délai : 30 jours environ. — Mes travaux sont les plus artistiques, les plus ressemblants, les moins chers de tout Paris.

Ma devise est : *Travail, Loyauté, Honnêteté.*

PHẢI DÙNG THUỐC BỔ VÀ TRỊ ĐÀM
THIỆT HIỆU LÀ

ELIXIR TONIQUE ANTIGLAIREUX

Của ông lương-y GUILLIÉ

Từ tám mươi năm nay thuốc ELIXIR có chế đường của quan lương-y GUILLIÉ lấy làm thần hiệu trong những bịnh HƯ PHẾ, đau trong TÌ VỊ, đau nơi TRÁI TIM, ĐAU GÂN, ĐAU MÌNH, RÉT VỎ DA, hoặc CHÓNG NƯỚC, BỊNH KIẾT, BỊNH HO DAI, BỊNH CÚM, GHẺ CHỐC NGOÀI DA v. v. bịnh có TRÙNG LẠI TRONG B[illegible].

Ấy là một thứ THUỐC [illegible] rẻ tiền và rất hiệu nghiệm làm c[illegible] HUYẾT RA TINH KHIẾT. Những bịnh gốc bởi ĐÀM hay là MẬT phải ra thì uống nó hay lắm.

Bất kì thuốc trị đàm nào mà không có dấu ký tên PAUL GAGE thì chớ dùng.

LẠI CÓ MỘT THỨ
THUỐC HOÀN XỔ
[illegible] cũng rút trong thứ Elixir Tonique Antiglaireux của quan lương-y Guillié.

Chánh chỗ trữ thuốc này là nhà: PAUL GAGE FILS, nhứt hạng bào chế y [illegible] đường GRENELLE St GERMAIN [illegible] ở tại đô thành PARIS.
Ở TRONG CÁC DƯỢC PHÒNG ĐỀU CÓ BÁN

Agences d'annonces en Europe :
SOCIÉTÉ MUTUELLE de Publicité
14. RUE ROUGEMONT,
PARIS (IXe)

Nhà Bản-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

Certifié l'insertion
Imprimerie du TRUNG-BẮC TÂN-VĂN
Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Luan

Đĩa hát mới rất lạ

Bản-hiệu vừa mới nhận được rất nhiều đĩa hát mới đủ các điệu cải-lương Nam kỳ, Bắc kỳ ca lý Huế kể truyện hát xẩm, trống quân, và máy hát hiệu « **Victor** » *đủ các kiểu giá bán rất hạ, các ngài lại mua ngay kẻo hết.*

Bán tại : **ÉTABLISSEMENTS INDOPHONO**
58, Rue Paul Bert, Hanoi
48, Bd Paul Bert, Haiphong

PHARMACIE MONTÈS - HANOI

Bán tại: **PHARMACIE CHASSAGNE**
59. RUE PAUL-BERT. HANOI

**Đại-tiện taó-sáp sinh ra nhiều bệnh.
Nếu muốn chánh khoỉ, xin dùng :
thứ thuốc VÉRITABLES "GRAINS de SANTÉ du Docteur FRANCK"**

VÉRITABLES GRAINS de Santé du docteur FRANCK

In theo đúng tờ dấy hiệu.

**RẤT THẦN HIỆU
RẤT TIỆN
RẤT DẺ**

Bán ở khắp các hàng bào-chế tây.

MỚ'I XUẤT BẢN:

1° — CANDIDE OU L'OPTIMISME
(Chuyện chàng Căng-Đích)
2° — ZADIG OU LA DESTINÉE
(Chuyện chàng Gia-Địch)
3° — LA PRINCESSE DE BABYLONE
(Công-chúa thành Ba-By Luân)
4° — L'INGÉNU
(Anh chàng tự nhiên)

Của VOLTAIRE tiên sanh soạn
NGUYỄN-VĂN-HIẾU dịch-thuật

Giá : 1° Candide. 0 $ 60 — 2° Zadig. 0 $ 50 — 3° La Princesse. 0 $ 45
4° L'Ingénu 0 $ 45

Tiền cước gởi đi các tỉnh : *Recommandé, mỗi quyển* : 0 $ 20
Hoặc cả 4 quyển gói làm một. 0 $ 40

Bán buôn và bán lẻ tại bản quán

THỨ SÂM-BANH

ĐỂ

**Yến tiệc,
Hỉ, hạ,
Lễ tết,**

RẤT SANG TRỌNG

Bán tại : L'U.C.I.A. đại-lý độc-quyền.